პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

საქართველოს ცენტრალური არქივის ბიბლიოთეკა

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტების — და — სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცაკის ორგანო

რედაქცია თბილისი, კაშტას (ყოფ. დიდ მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული

რედაქციაში საქმეზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა ქვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან და მის 12 საათამდე.

ტელეფ.) რედაქტორის 14—76) მდივნის 10—58

მთავარი კანტორა თბილისი რუსთაველის პროსპ., № 24, ტელეფონი № 8—81.

ხელისმოწერის ფასი

მუშა-მოსამსახურე-თათვის, გლეხების წითელარმიელების, მოწყვლების და მასწავლებელ-სათვის — 1 მან., დანარჩენებისათვის—1 მან. 30 კ.

საქართველოს ფარგლებში: ნომპარელის სტრიქონი ტექსტის ბოლოში—მე კაპ., ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კაპ.; საქართველოს გარეთ: ტექსტის ბოლოს ნონპარელის სტრიქ.—1 მ. 50 კაპ., ტექსტში—3 მან.; განცხადებები, ცალკე განცხადების ფასისა, იხდის 10 % საქალაქო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ხუთზე მეტ ტექსტის შეუცვლელად—შეღავათი შეთანხმებით. მთავარ კანტორაში განცხადებები მიიღება 9-დან 3½ საათამდე. შემდეგ განცხადება ეკისრება 20%-ით მეტი. სამგლოვიარო განცხადებები—15, 20 და 25 მან. „კომუნისტი“-ს ექსპედიცია მთავარსტუდია კაშტას ქ. № 68, ტელე. 5—43

დღიური

— მელითონეთა გაფიცვა ბოსტონში გრძელდება.
— ზემო-სილეზიის მემაღაროეთა გაფიცვა გადაიდო.
— დამთავრდა საბრძანების პროტოკოლის ხელმოწერა.
— მექსიკოში სიკვდილით დასაჯეს პრეზიდენტის მკვლელი.
— თავდასხმა მექსიკის პრეზიდენტ პორტეს-ჟილზე.
— ლვოვის ციხის პოლიტპატიმრებმა სიმშილობა შეწყვიტეს.

ოთხშაბათი, 13 თებერვალი 1929 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 5 კაპ. № 35 (2381)

ორშაბათს, 18 თებერვალს, თბილისის მუშათა თეატრის შენობაში (ჟორესის ქუჩაზე)

მოწვეულია

თბილისის მე-9 პარტკონფერენცია

დღის წესრიგი:

1. თბილისის კომიტეტის ანგარიში და კომაგშირის თბილისის კომიტეტის თანამოხსენება.
2. სარევიზიო კომისიის ანგარიში.
3. საქართველოს კომპარტიის (ბ) ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის მოხსენება.
4. მუშაობა იდეოლოგიურ ფრონტზე.
5. სოფლად მუშაობა.
6. არჩევნები.

თბ. კომიტეტის პრეზიდიუმი.

თესვის სეზონი ახლოვდება

გაზაფხულის თესვის კამპანიისათვის ხელმძღვანელობის გასაწევად და მისი ჩატარებისათვის სათანადო ღონისძიებების განსახორციელებლად, როგორც ვიცით, დაარსებულია რესპუბლიკანური კომისია. კომისიები აგრეთვე უნდა მოეწყოს მაზრებსა და თემებშიაც. ამ გარემოებას, სხვათა შორის, იმ მხრივ აქვს მნიშვნელობა, რომ ამით შეიძლება ავიცილოთ სხვადასხვა ორგანიზაციების დაფანტული და შეუთანხმებელი მუშაობა ამ დარგში, რაც კამპანიის წარმატების ერთ-ერთი აუცილებელი პირობაა. თუ დაშაყრული, პარტიზანული გამოსვლები საერთოდ დიდად ვნებს ყოველგვარ საქმეს, ეს განსაკუთრებით უნდა ითქვას ისეთ უაღრესად რთულ და ძნელ კამპანიაზე, როგორიცაა თესვის კამპანია. თესვის ცენტრალურმა და ადგილობრივმა კომისიებმა პირველ ყოვლისა უნდა მოახერხონ ამ ნაკლის აღმოფხვრა და თესვასთან დაკავშირებულ ყველა ღონისძიების გაატარებინებები, მათი დაქვემდებარება მთლიანი გეგმისათვის.

რა ღონისძიებანი უნდა იქნას ჩატარებული თესვის წარმატებისთვის? რესპუბლიკანური კომისია სამაზრო აღმასკომისადმი მიმართულ ცირკულარულ წერილში, რომელსაც დღეს ვბეჭდებთ, მიუთითებს ამ ღონისძიებებზე.

პირველ რიგში ყურადღება უნდა მიექცეს სოფლის სათესლე მასალით უზრუნველყოფას. ასეთი მასალა ნაკლებად მოიპოვება უკანასკნელ წლებში მოუსავლობის და პურეულის საერთო დეფიციტის გამო. ამიტომ, მთავრობა ვერ შესძლებს თესლეულის ცოტათი თუ ბევრად საკმარ რაოდენობით მიწოდებას გლეხობისათვის. თესლეულის არსებულ მარაგის განაწილებასთან ერთად, დარიგებული იქნება საკვები პურეული იმ მიზნით, რომ იგი საესესლე მასალაზე იქნას გადაცვლილი. აუცილებლად ზომები უნდა მიიღონ ადგილობრივმა ორგანოებმა, რომ ცენტრიდან გაგზავნილი სათესლე მასალა ან მის შესაძენად გადადებული საკვები პროდუქტები მოხმარდეს თავის პირდაპირ დანიშნულებას.

თავისთავად ცხადია, რომ ადგილები მარტო ცენტრის შემყურე არ უნდა იყვნენ. მათ უნდა გამოიჩინონ საჭირო ინიციატივა და ენერგია თესლის ადგილობრივ საშოვნელად.

შემდეგი ღონისძიება შეეხება გლეხობის მომარაგების მანქანა-იარაღებით. საჭიროა ზეგაველენის მოხდენა იმ ორგანიზაციებზე, რომელთა ხელშია მანქანა-იარაღების დამზადების და გაყიდვის საქმე, რათა მათ დროზე და უკლებლად შეასრულონ დაკვეთები და ნაკლისი ვალდებულებანი. მანქანა-იარაღების განაწილებას საფუძვლად უნდა ედოს რაიონების თავისებური პირობების შესწავლა. ამასთან ზომები უნდა მივიღოთ სათადარიგო ნაწილებით, საშუალო და სხვა მცირე მასალებით მანქანა-იარაღების შემკეთებელო სახელოსნოების ქსელის გაფართოებას.

მწვავედ დგას მუშა-საქონლის საკითხი. არ ხერხდება სოფლისათვის მისი ნატურით მიწოდება. ამის მაგივრად კრედიტები იქნება დარიგებული. ფხიზელი კონტროლი უნდა დაწესდეს, რათა ეს კრედიტები სხვა საქიროებისათვის არ იქნეს გამოყენებული. ეს ყველაზე უფრო შეიძლება. თუ სასოფლო-სამეურნეო - საკრედიტო კოოპერაცია მოკიდებს ხელს მუშა-საქონლის შეძენას.

სოფლისათვის თესვის დარგში დაწმაობების აღმოჩენის დროს სასტიკად უნდა დავიცვათ კლასიური პრინციპი. დახმარება პირველ რიგში, ცხადია, უნდა მიეცეს კოლმეურნეობებს, ღარიბ გლეხებს და შემდეგ უკანასკნელებთან სამეურნეო შესაძლებლობით ახლო მდგომ საშუალო გლეხობის ფენებს. ამის გახსენება თითქოს საჭირო არ უნდა იყოს, მაგრამ საქმე ის არის, რომ სინამდვილეში ჩვენ არა იშვიათად ვხვდებით კლასობრივი ხაზის გადამახინჯებას. არის შემთხვევები, როცა კულაკები სხვადასხვა ხრიკებით იყენებენ ღარიბთათვის დანიშნულ შეღავათებს, კულაკების ცდები ამ მხრივ ძირშივე უნდა აღკვეთოთ.

ამავე დროს კულაკები და სხვა ანტი-საბჭოთა ელემენტები მოინდომებენ თესვის კამპანიის ჩაშლას სხვადასხვა პროვოკაციული ხერხების გავრცელებით. მშრომელთა ბატონობის განმტკიცება და სოციალისტურ მშენებლობის წარმატება, რაც საბჭოთა წყობილების მტრებს არსებობის ნიადაგს აცლის, იწვევს მათ გაბოროტებას. ისინი, უეჭველია, გასწევენ აგიტაციას ნაირგვარ ფართობის გადიდების წინააღმდეგ რომ მუშურ-გლეხური ხელისუფლებას შეუქმნან სამეურნეო და მამასადამე, პოლიტიკური გართულებანი. ასეთი ელემენტების, ასალგამავად უმაკრესი ზომები უნდა მივიღოთ. მშრომელმა გლეხობამ მათ ამგვარ ცდებს უნდა გასცეს პასუხი ლოზუნგით: დაუთესავი არ უნდა დარჩეს არც ერთი ნაკური მიწა და იგი ენერგიულად უნდა შეუდგეს ამ ლოზუნგის განხორციელებას.

თესვის კამპანიის მომზადება-ჩატარება სრულებით არ არის ვიწრო უწყებრივი და მარტო სათანადო სახელმწიფოებრივი და სამეურნეო ორგანიზაციების საქმე. ამ კამპანიაში მონაწილეობა უნდა მიიღოს როგორც ყოველმა ორგანიზაცია-დაწესებულებამ, როგორსაც თუ გინდ მცირეოდენი რამის გაკეთება შეუძლია, ისე მშრომელთა მთელ საზოგადოებრიგობამ. მხოლოდ მთელი მშრომელი გლეხობის საზოგადოებრივი აქტივობით და სახელმწიფოსა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მონაწილეობით შეიძლება ამ ამოცანის წარმატებით გადაწყვეტა, რომელიც ჩვენს წინაშე დგანან გაზაფხულის თესვის კამპანიასთან დაკავშირებით. თესვის სეზონი ახლოვდება და ჩვენ სანერგოდ უნდა გავშალოთ მოსამზადებელი მუშაობა.

ფაქტების ძალა

როგორც მკითხველებმა იციან, 9 თებერვალს ხელშეწერილი იქნა საბჭოთა კავშირის ოქმი, რომელიც ითვალისწინებს კელოგის პაქტის დაუყოვნებლივ ძალაში შესვლას; მსოფლიო პრესას ოქმზე ხელის მოწერა მიაჩნია საბჭოთა კავშირის აქტიური სამშვიდობო პოლიტიკის უდაო გამარჯვებად. ჯერ კიდევ მაშინ, როცა ამბ. ლიტვინოვი თავისი წინადადებით გამოვიდა, ევროპიული პრესის სხვადა სხვა თვალსაზრისო ორგანოები იძულებულნი იყვნენ აღენიშნათ საბჭოთა პოზიციის მორალური ძალა. საბჭოთა კავშირის საგარეო პოლიტიკური პოზიციების გაძლიერების ობიექტური გამოხატულებას წარმოადგენს ჩვენი წინადადების განხორციელება. მაგრამ პოლიტიკურ წარმატებასთან ერთად, საერთაშორისო ფრონტზე ჩვენ შეგვიძლია აღვნიშნოთ უდაო პროგრესიც ეკონომიურ დარგში.

დღევანდელი დღეშები გადმოგვცემენ მეტად საგულისხმო ცნობებს, რომლებიც გვიმეცნებენ საბჭოთა კავშირისადმი ინტერესის გაცხოველებას საზღვარ გარეთის გავლენიანი ფინანსიო და სამრეწველო წრეების მხრით. საბჭოთა ბაზრის გაცნობის მიზნით ინგლისის მრეწველებმა განიზრახეს სპეციალური დელეგაციის გაგზავნა საბჭოთა კავშირში და საკითხი აღძრეს ინგლის-საბჭოთა ვაჭრობისათვის გაძლიერებული კრედიტების გადიდების შესახებ. შეერთებულ შტატებში სერიოზულად არავევენ საბჭოთა კავშირის ფართო ფინანსიური ინვესტიციების მრავალ-გვარ პროექტებს. ფრანგული პრესა ყოველდღიურად აქცევს იმ გარემოებას, რომ საფრანგეთი მოვლენათა კუდში მიეწევა და მან სერიოზულად უნდა იზრუნოს საბჭოთა კავშირთან სამეურნეო ურთიერთობის გაძლიერების საკითხზე. ინგლისის სამრეწველო წრეების ინტერესი საბჭოთა კავშირისადმი სერიოზულად გაძლიერდა. გერმანული გაზეთი „ბერლინერ ტაგებლატი“ უსაფუძვლოდ არ აღნიშნავს, რომ „უკანასკნელ კვირებში შესანიშნავი ცვლილება მოხდა ანგლო—საქსონურ ქვეყნების დამოკიდებულებაში საბჭოთა კავშირისადმი“. იმ დროს, როდესაც ყველა ქვეყნის ბულვარული პრესა და ინგლისის შუბლმაგართა გაზეთები სხვა ფასსა უაზრო ცნობებს სთხზავენ საბჭოთა კავშირის სამეურნეო კრიზისის შესახებ, ფინანსიური წრეების სერიოზული ორგანოები აღნიშნავენ, ასეთი ინფორმაციის სიცრუეს.

ინგლისის საქმიან წრეებში მოულოდნელად მიხედნენ, რომ ასეთი ცნობების გავრცელება ინგლისისათვის სასარგებლო არ არის და საბჭოთა კავშირის შესახებ გავრცელებულ სხვადასხვა პანიკური ამბების დაკვეთება შეიძლება საზარალო გამოდგეს ინგლისის ვაჭრობისათვის.

ინგლისის ფინანსიური წრეები მეტად საგულისხმო ცნობებს გვიმეცნებენ საბჭოთა კავშირისადმი ინტერესის გაცხოველების შესახებ ჩვენი ფინანსის და სამრეწველო წრეების მხრით. საბჭოთა ბაზრის გაცნობის მიზნით ინგლისის მრეწველებმა განიზრახეს სპეციალური დელეგაციის გაგზავნა საბჭოთა კავშირში და საკითხი აღძრეს ინგლის-საბჭოთა ვაჭრობის ფართობის გადიდების შესახებ. ინგლისის ეკონომიური ურთიერთობის სისტემატიური ზრდას და თანდათან ხვდებიან, რომ პასივობის გაგრძელებამ ინგლისის კაპიტალს შეიძლება საბოლოოდ წაართვას მონაწილეობის მიღების საშუალება იმ დიდ სამეურნეო ოპერაციებში, რომლებსაც ყოველდღე წარმოშობს საბჭოთა მეურნეობის ინდუსტრიალური განვითარების ტემპი. ფრანგების უეცრად მოგონებათ, რომ საბჭოთა ეკონომიკასა და საფრანგეთის ეკონომიკას შორის არავითარი წინააღმდეგობა არ არსებობს, როგორც ამბობს ყურნალი „ეროპ ნუველი“. ახლახან ამავე გარემოებას ყურადღება მიაქცია საფრანგეთის საზრენველო წრეების გაზეთმა „ენფორმასიონ“-მა.

ის ამბავი, რომ ინგლისისა და საფრანგეთის საქმიანმა წრეებმა სწორედ ახლა მიაქციეს ყურადღება საბჭოთა კავშირთან სამეურნეო ურთიერთობის გაბმის საკითხს, შეუძლებელია არ დაუკავშიროთ იმ ყურადღებას, რომელსაც ამ საკითხისადმი იჩენს შეერთებული შტატები. ევროპის პრესის, კერძოდ „ბერლინერ ტაგებლატის“ ცნობებით, ნიუ-იორკში არსებობს საბჭ. კავშირის სახალხო მეურნეობაში ფინანსების დაბანდების ფართო გეგმები.

ამასთანავე უნდა ითქვას: საზღვარგარეთ უფრო და უფრო ცხადი ხდება ის გარემოება, რომ საბჭოთა კავშირთან სამეურნეო ურთიერთობის საკითხს საჭიროა მიეუდგნენ სულ სხვა ნაირად, ვიდრე აქამდე ხდებოდა. „ეროპ ნუველი“, უეჭველია, ითვალისწინებს საქმის ამ მხარეს და სწერს:

„დროა ვიფიქროთ იმის შესახებ, რომ საჭიროა მოლაპარაკების დაწყება პრაქტიკული შეთანხმების მიღწევის მიზნით, დამოუკიდებლად იმისა, განახლდება თუ არა მოლაპარაკება ვაღების შესახებ“. ამავე დროს, ინგლისს სამრეწველო წრეები აღიარებენ, რომ ისინი სწორად ვერ აფასებდნენ საბჭოთა კავშირის კრედიტის უნარიანობას და აღნიშნავენ, რომ საჭიროა განხორციელდეს კრედიტების გაფართოება საბჭოთა მთავრობისათვის. სხვანაირად რომ ვსთქვათ, უცხოეთის ფინანსიური წრეები ხვდებიან, რომ საბჭოთა კავშირთან ვაჭრობის გაცხოველება, პირველ ყოვლისა, მათზეა დამოკიდებული, და მოითხოვენ ფხიზელ საქმიან მიდგომას.

ჩვენ გვინდა აღვნიშნოთ კიდევ ერთი დამახასიათებელი მხარე ევროპის პრესის იმ ცნობებისა, რომლებიც შეეხება საქმიანი წრეების სულიერ განწყობილებას საბჭოთა კავშირის მიმართ. თუ გულდასმით ვაკვირდებით იმ პროექტებს, რომლებსაც არკვევს ევროპის ეკონომიური პრესა, შევნიშნავთ, რომ ევროპაში უკვე გამოჰყავთ საჭირო დასკვნები საბჭოთა კავშირის ინდუსტრიალიზაციის ფაქტებიდან. როგორც ამერიკულ, ასე ინგლისურ გეგმებს. რამდენადაც შეგვიძლია გაზეთების ცნობების მიხედვით ვიმსჯელოთ, ის ახასიათებს, რომ იქ ლაპარაკი არა აქვთ საბჭოთა ბაზრის, ნედლეულობის და სოფლის მეურნეობის ექსპლოატაციასთან დაკავშირებული დროებითი გარიგებების და ოპერაციების შესახებ, არამედ იმ გეგმების შესახებ, რომელიც ითვალისწინებენ საბჭოთა მრეწველობისათვის საჭირო რესურსების მიწოდებას. „ბერლინერ ტაგებლატი“-ს ლონდონელი კორესპონდენტი ახლახან იუწყებოდა, რომ ინგლისი წრეები განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენენ მანქანათა მშენებლობის მრეწველობისათვის და აგრეთვე სხვადასხვა საზოგადოებრივი მუშაობისათვის საჭირო მექვეთებისადმი. ცხადია, ინგლისმიც ფეხს იკიდებს ის სამართლიანი აზრი, რომელიც ამას წინად ხაოლად გამოხატა თავის სიტყვაში გერმანიის ელჩმა ბ. გერმანული ტენდენციის მასზე განსაზღვრულ მიდგომაში და რაც უფრო მეტ საფრთხეს იწვევდა წინედ ეს მიდგომა, მით უფრო საგრძნობია დღევანდელი დღის აქტიც.

რაც შეეხება საკავშირო მთავრობას, მაცა წინადადება ოქმზე ხელის მოწერის შესახებ მხოლოდ ერთ-ერთი ნაწილია იმ ღონისძიებების, რომლებიც მიმართულია საყოველთაო მშვიდობიანობის და კერძოდ აღმოსავლეთ ევროპაში მშვიდობიანობის დამყარების საქმე. საკავშირო მთავრობას მშვიდობიანობის ყველაზე უფრო სერიოზულ გარანტიად მიაჩნია განიარაღება, რომლის შესახებაც იგი წინადადებას აძლევდა და აძლევს ყველა ხალხებს. მხოლოდ განიარაღება წარმოადგენს იმ მორალურ და ფორმალურ ვალდებულებათა ნამდვილ გარანტიას, რომლებიც საჭიროა მშვიდობიანობის დასაცავად საერთაშორისო შეთანხმებათა მიხედვით. მეორეს მხრით, ყოველ საერთაშორისო შეთანხმებას აქვს ეფექტური მნიშვნელობა, რამდენადაც იგი ხელს შეუწყობს განიარაღების იდეის დაჩქარებით განხორციელებას. საკავშირო მთავრობა, ხელმძღვანელობდა რა ამ მოსაზრებებით, თავის დროზე შეუერთდა კელოგის პაქტს, თუმცა მაა სავსებით შეგნებული აქვს ის, რომ ეს პაქტი, საკმაო არ არის.

საკავშირო მთავრობის წინადადება ოქმზე ხელის მოწერის შესახებ უნდა განხილულ იქნეს, პირველ ყოვლისა, როგორც მანიფესტაცია იმისა, თუ როგორ ძლიერ სურს საბჭოთა კავშირს მშვიდობიანობის დაცვა. ის გარემოება, რომ ჩვენს შორის ოქმზე ხელის მოსაწერად დელეგატად იმყოფება იმ სახელმწიფოს წარმომადგენელი, რომელთანაც საბჭოთა კავშირს არ აქვს ნორმალური დიპლომატიური ურთიერთობა და რომელთანაც მას აქვს დიდი ხნის სერიოზული დავა, ეს გარემოება კიდევ მეტად მოწმობს საბჭოთა კავშირის მშვიდობიანობის მოყვარეობას.

ნება მომეცით გამოვსთქვა იმედი, რომ ამ ოქმის რატიფიკაციას ძალიან მალე მოახდენენ მისი ყველა მონაწილენი, რადგან რაც უფრო მალე მოხდება ეს რატიფიკაცია, მით უფრო მეტი იქნება ჩვენი აქტის მნიშვნელობა. ბატონებო, ძალიან წინადადებას შეუდგეთ ოქმზე ხელის მოწერას, ამასთანავე ნება მივსცეთ ჩემს, თავს გამოვსთქვა იმედი, რომ თქვენმა მთავრობებმა და თქვენმა ქვეყნებმა მიიღეს საბჭოთა წინადადება და ისინი ამ წინადადებას განახორციელებენ იმ სახით, როგორც იგი არის წარმოდგენილი“.

შემდეგ სიტყვა წარმოსთქვა პოლონეთის ელჩმა **პატეკმა.**

„დღეს,—სთქვა მან,—ხელს ვაწერთ იმ ოქმს, რომელიც წარმოადგენს ახალ ნაბიჯს ჩვენი მეზობლების დაახლოების გზაზე. ამავე დროს ეს არის წინ გადადგმული ნაბიჯი საერთაშორისო ურთიერთობისაკენ, რომელიც კელოგის პაქტის მიზანს წარმოადგენს. ამ თვალსაზრისით მრავალმხრივ აქტს, რომელსაც ხელს ვაწერთ, დროებითი ხასიათი აქვს და აჩქარებს პაიზის ხელშეკრულების უშუალო პატენტიკულ შედეგებს. მაგრამ მაშინაც კი, როცა კელოგის პაქტი ძალაში შევა, ჩვენი ოქმი სამუდამოდ დარჩება ისეთ დოკუმენტად, რომელიც ამტკიცებს ჩვენს გულწრფელ მისწრაფებებს და ცდებს საერთაშორისო მშვიდობიანობის განსახორციელებლად, ამიტომ ეს დოკუმენტი არასოდეს არ დაჰკარგავს თავის მნიშვნელობას აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების შორის საუკეთესო ურთიერთობის გახეთაობებისათვის. მე ვესალმები კელოგის პაქტის ავტორებს და იმ ოქმის ინიციატორებს, რომელსაც დღეს ვაწერთ ხელს, ვესალმები იმათ, ვინც აწერს ხელს ამ ოქმზე და აგრეთვე იმათ, რომლებიც მოისურვებენ შეუერთდნენ მას“.

რადგან პატეკის სიტყვის შემდეგ ოქმზე ხელის მოწერის აღა ერთმა მონაწილემ არ აიღო სიტყვა, ამიტ. ლიტვინოვმა შეიტანა წინადადება შემოქმედების აქტის ხელმოწერის შესახებ. ამ ოქმის მონაწილეებმა ხელი მოაწერეს ფრანგული ანბანის რიგზე. პირველად ოქმს ხელი მოაწერა ესტონეთის რწმუნებულმა, მეორეთ—ლატვიის, მესამეთ—პოლონეთის, მეოთხეთ—რუმინეთის და შემდეგ—საბჭოთა კავშირის ინდუსტრიალიზაცია. ეს ორი გარემოება წარმოადგენს საბჭოთა კავშირისადმი ეკონომიური ინტერესის იმ გაცხოველების მთავარ მიზეზს, რომელსაც ყოველ დღე ადასტურებს მთელი მსოფლიო პრესა.

„იზვესტია“, 12 თებერვალი.

უცხოეთის პრესის კომენტარიები ლიტვინოვის ოქმზე ხელისმოწერის გამო

საფრანგეთში მოითხოვენ სავაჭრო ხელშეკრულების დადებას საბჭოთა კავშირთან

ბესარაბიაში გახშირდა მღელვარება სიმშილობის ნიადაგზე

ლიტვინოვის ოქმზე ხელის მოწერის შემდეგ

ფრანგული გაზეთები მოსკოვის ოქმის შესახებ

პარიზი, 11 თებერვალი. შემარცხენე ბურუაზიული გაზეთი „ვოლონტე“ კმაყოფილებას გამოსთქვამს მოსკოვის ოქმზე ხელის მოწერის გამო და სწერს:

„ოქმი წარმოადგენს საბჭოთა მთავრობის მშვიდობიანობისადმი სერიოზული მისწრაფების კეთილად დაგვიგრაგნებას. **საბჭ. მთავრობის დაუძინებელი მტრებიც კი,** რომლებმაც ხელადებით ოქმი ცბიერ მანევრად გამოაცხადეს, **ახლა იძულებულნი არიან აღიარონ, რომ საბჭოთა დიპლომატიამ წონასწორობა განმტკიცა აღმოსავლეთ ევროპაში“.**

დასასრულ გაზეთი აღნიშნავს, რომ **ლიტვინოვის სიტყვა ოქმზე ხელის მოწერის შესახებ წარმოადგენს იმ გაბედულ ნაბიჯების გაგრძელებას რომლებიც მან გადასდგა ჟენევაში, განიარაღების სასარგებლოდ. (ადს).**

„ტან“-ი მოსკოვის ოქმზე ხელის მოწერის შესახებ

პარიზი, 11 თებერვალი. „ტან“-ი კომენტარიებს უკეთებს მოსკოვის ოქმზე ხელის მოწერას და სწერს:

„თუ ლიტვინოვის ახალი მითითებები განიარაღებაზე, როგორც მტკიცე ბიანობის გარანტიაზე, წარმოადგენს ახალ ცდას მოსკოვის ოქმის ხელის მოწერის საშუალებით წინ წასწიოს მოლაპარაკება განიარაღების შესახებ, მაშინ ლიტვინოვს სასტიკად გაუტრუვდება იმედები. გამოირკვეულია, რომ კელოგის პაქტი არ შეიძლება გახდეს გამოსავალი წერტილი რაიმე ახალი ინიციატივისათვის დაუყონებლივ სრული განიარაღების სასარგებლოდ. პოლონეთი და რუმინეთი თავის გეოგრაფიული მდგომარეობის გამო იძულებული არიან საკითხი განიარაღების შემცირების შესახებ დასვან ისეთი ნაირით შეთანხმების ფორმულებში. რომელიც უნდა გავრცელდეს ყველა სახელმწიფოებზე. პაქტის სწორად განსაზღვრა ოქმის მნიშვნელობა, როცა აღნიშნავდა, რომ კელოგის პაქტის სა ერთო ხატიფიკაციის მომენტიდან მოსკოვის ოქმი მშვიდობიანი მისწრაფების მოწმობათ და მოგონებათ დარჩება. ჯერ-ჯერობით კი ოქმი არის მშვიდობიანობის დამატებითი გარანტია აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებისათვის. (ადს).

ნანუს გაწეცხადება საბჭოთა ოქმის შესახებ

ვარშავა, 11 თებერვალი. გაზეთები თავს იკავებენ მოსკოვის ოქმის შეფასებისაგან.

„ეპოქა“ ბეჭდავს რუმინეთის ვარშაველი რწმუნებულის ნანუს განცხადებას, რომელშიაც ნათქვამია: „ოქმზე ხელის მოწერა რუმინეთისათვის მეტად ხელსაყრელია, რადგან იგი წარმოადგენს პოლონეთ-რუმინეთის სოლიდარობის აშკარა დადასტურებას და შეიცავს, ახალ მომენტს, სახელდობრ, საბჭოთა კავშირის ფორმალურ ვალდებულებას, რომლის თანახმად უკანასკნელმა თავისი ერთპიროვნი საზღვარის გარშემო წარმოებული დავის სამოლარო გადაწყვეტამდე არ უნდა მიმართოს იარაღის ძალას. ეს ორი მომენტი უზრუნველჰყოფს მშვიდობიანობის დაცვას აღმოსავლეთ ევროპაში და ხელს შეუწყობს დაინტერესებული ერების ეკონომიურ აყვავებას, რადგან ომის საფრთხე ხელს უშლის ხალხების ეკონომიურ განვითარებას“

„ლატვიის მთავრობამ ტაქტიკური შეცდომა დაუშვა“

რიგა, 11 თებერვალი. გერმანული ორგანო „რიგაშე რუნდშაუ“, უკეთებს რა კომენტარიებს მოსკოვის ოქმზე ხელის მოწერას აცხადებს, რომ **ლატვიის მთავრობამ ტაქტიკური შეცდომა დაუშვა, იგი ოქმს უნდა შეერთებოდა ლიტვასთან ერთად** და აძით ხაზი გაესვა იმისათვის, რომ კარგა ხანია ორივე ქვეყნის მთავრობა ლატვიასა და ლიტვას შორის, რადგან მიწვეული ოქმზე ხელის მოსაწერად ლატვიამ ლიტვასაგან მიიღო (ადს).

რუმინეთის პრესის კომენტარიები

ვენა, 11 თებერვალი. იმის გამო, რომ, როგორც საბჭოთა პრესა და უცხოეთის პრესის ნაწილი აღნიშნავს, მოსკოვის ოქმზე ხელის მოწერა უცილებლად სტოვებს საბჭოთა კავშირის პოზიციას ბესარაბიის საკითხში, რუმინეთის პრესა აღიარებს, რომ თუმცა ოქმზე ხელის მოწერა მშვიდობიანობის გარანტიას იძლევა, მაგრამ არ მოსაწვევს რუმინეთის უფლებების ცნობას, ბესარაბიაზე საბჭოთა კავშირის მხრივ, ამასთან დაკავშირებით, როგორც სჩანს, ოფიციალური წრეების ზეგავლენით, რუმინეთის პრესამ წამოაყენა საკითხი საბჭოთა კავშირთან ნორმალური ურთიერთობის აღდგენის შესახებ.

როგორც რუმინეთის პრესა აცხადებს, საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის აღდგენის წინაპირობა წარმოადგენს საბჭოთა კავშირის მიერ იმის აღიარება, რომ ბესარაბია რუმინეთის ეკუთვნის.

„ლუპტა“ აღნიშნავს, რომ რუმინეთი იძულებული გახდა შეერთებოდა ოქმს, ვინაიდან კავშირი აქვს პოლონეთთან, რომელიც დასთანხმდა საბჭოთა კავშირთან ეწორმიებია მოლაპარაკება ოქმზე ხელის მოწერის შესახებ.

ბესარაბიის გაზეთი „პოჩტა“ სწერს: „ბესარაბიის მრავალი ათა ათასი მცხოვრები, განუყრელად დაკავშირებული რუსეთთან, 11 წელიწადი ელის საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის აღდგენას. დროა ხიდი გაიდოს ორ მეზობელს შორის, რომ ინგლისელი წრეები განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენენ მანქანათა მშენებლობის მრეწველობისათვის და აგრეთვე სხვადასხვა საზოგადოებრივი მუშაობისათვის საჭირო მექვეთებისადმი. ცხადია, ინგლისმიც ფეხს იკიდებს ის სამართლიანი აზრი, რომელიც ამას წინად ხაოლად გამოხატა თავის სიტყვაში გერმანიის ელჩმა ბ. გერმანული ტენდენციის მასზე განსაზღვრულ გეოგრაფიულ მიდგომაში და რაც უფრო მეტ საფრთხეს იწვევდა წინედ ეს მიდგომა, მით უფრო საგრძნობია დღევანდელი დღის აქტიც.

რაც შეეხება საკავშირო მთავრობას, მაცა წინადადება ოქმზე ხელის მოწერის შესახებ მხოლოდ ერთ-ერთი ნაწილია იმ ღონისძიებების, რომლებიც მიმართულია საყოველთაო მშვიდობიანობის და კერძოდ აღმოსავლეთ ევროპაში მშვიდობიანობის დამყარების საქმე. საკავშირო მთავრობას მშვიდობიანობის ყველაზე უფრო სერიოზულ გარანტიად მიაჩნია განიარაღება, რომლის შესახებაც იგი წინადადებას აძლევდა და აძლევს ყველა ხალხებს. მხოლოდ განიარაღება წარმოადგენს იმ მორალურ და ფორმალურ ვალდებულებათა ნამდვილ გარანტიას, რომლებიც საჭიროა მშვიდობიანობის დასაცავად საერთაშორისო შეთანხმებათა მიხედვით. მეორეს მხრით, ყოველ საერთაშორისო შეთანხმებას აქვს ეფექტური მნიშვნელობა, რამდენადაც იგი ხელს შეუწყობს განიარაღების იდეის დაჩქარებით განხორციელებას. საკავშირო მთავრობა, ხელმძღვანელობდა რა ამ მოსაზრებებით, თავის დროზე შეუერთდა კელოგის პაქტს, თუმცა მაა სავსებით შეგნებული აქვს ის, რომ ეს პაქტი, საკმაო არ არის.

საკავშირო მთავრობის წინადადება ოქმზე ხელის მოწერის შესახებ უნდა განხილულ იქნეს, პირველ ყოვლისა, როგორც მანიფესტაცია იმისა, თუ როგორ ძლიერ სურს საბჭოთა კავშირს მშვიდობიანობის დაცვა. ის გარემოება, რომ ჩვენს შორის ოქმზე ხელის მოსაწერად დელეგატად იმყოფება იმ სახელმწიფოს წარმომადგენელი, რომელთანაც საბჭოთა კავშირს არ აქვს ნორმალური დიპლომატიური ურთიერთობა და რომელთანაც მას აქვს დიდი ხნის სერიოზული დავა, ეს გარემოება კიდევ მეტად მოწმობს საბჭოთა კავშირის მშვიდობიანობის მოყვარეობას.

ნება მომეცით გამოვსთქვა იმედი, რომ ამ ოქმის რატიფიკაციას ძალიან მალე მოახდენენ მისი ყველა მონაწილენი, რადგან რაც უფრო მალე მოხდება ეს რატიფიკაცია, მით უფრო მეტი იქნება ჩვენი აქტის მნიშვნელობა. ბატონებო, ძალიან წინადადებას შეუდგეთ ოქმზე ხელის მოწერას, ამასთანავე ნებას მივსცემ ჩემს, თავს გამოვსთქვა იმედი, რომ თქვენმა მთავრობებმა და თქვენმა ქვეყნებმა მიიღეს საბჭოთა წინადადება და ისინი ამ წინადადებას განახორციელებენ იმ სახით, როგორც იგი არის წარმოდგენილი“.

შემდეგ სიტყვა წარმოსთქვა პოლონეთის ელჩმა **პატეკმა.**

„დღეს,—სთქვა მან,—ხელს ვაწერთ იმ ოქმს, რომელიც წარმოადგენს ახალ ნაბიჯს ჩვენი მეზობლების დაახლოების გზაზე. ამავე დროს ეს არის წინ გადადგმული ნაბიჯი საერთაშორისო ურთიერთობისაკენ, რომელიც კელოგის პაქტის მიზანს წარმოადგენს. ამ თვალსაზრისით მრავალმხრივ აქტს, რომელსაც ხელს ვაწერთ, დროებითი ხასიათი აქვს და აჩქარებს პაიზის ხელშეკრულების უშუალო პატენტიკულ შედეგებს. მაგრამ მაშინაც კი, როცა კელოგის პაქტი ძალაში შევა, ჩვენი ოქმი სამუდამოდ დარჩება ისეთ დოკუმენტად, რომელიც ამტკიცებს ჩვენს გულწრფელ მისწრაფებებს და ცდებს საერთაშორისო მშვიდობიანობის განსახორციელებლად, ამიტომ ეს დოკუმენტი არასოდეს არ დაჰკარგავს თავის მნიშვნელობას აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების შორის საუკეთესო ურთიერთობის გახეთაობებისათვის. მე ვესალმები კელოგის პაქტის ავტორებს და იმ ოქმის ინიციატორებს, რომელსაც დღეს ვაწერთ ხელს, ვესალმები იმათ, ვინც აწერს ხელს ამ ოქმზე და აგრეთვე იმათ, რომლებიც მოისურვებენ შეუერთდნენ მას“.

რადგან პატეკის სიტყვის შემდეგ ოქმზე ხელის მოწერის არც ერთმა მონაწილემ არ აიღო სიტყვა, ამიტ. ლიტვინოვმა შეიტანა წინადადება შემოქმედების აქტის ხელმოწერის შესახებ. ამ ოქმის მონაწილეებმა ხელი მოაწერეს ფრანგული ანბანის რიგზე. პირველად ოქმს ხელი მოაწერა ესტონეთის რწმუნებულმა, მეორეთ—ლატვიის, მესამეთ—

ეროვნული ბიბლიოთეკა — ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული ბიბლიოთეკა — ეროვნული ბიბლიოთეკა

საბჭოთა არჩევნები

თბილისში

ხელოვნების მუშაკებში

ხელოვნების მუშაკთა, მთზრად მაყურებელია ეტატის და დაბალი საფეხურის მუსიკალური სასწავლებლების მუშა-მოსამსახურეთა ხარჩევნო კრებამ, რომელსაც დაესწრო 96 პროცენტი, თბილისის საბჭომ წევრებათ აირჩია ამხ. ბრაძელოვნი და ვეფხვაძე.

ვინ ავტირჩიეთ საბჭოში

ბინათ ცაგარიის და საბინაო კოოპერაციის მუშა-მოსამსახურეებმა დიდის გაცხოველებით ჩატარეს თავიანთი ხარჩევნო კრება, კრებას დაესწრო ამომრჩეველთა 88 პროცენტი.

თბილისის საბჭოსათვის მისაცემ განაწესებს მიღების შემდეგ კრებამ საბჭოს წევრათ აირჩია ამხ. კირილე დოკორაშვილი.

მტკვრისთავთა კლუბში

სამრეწველო-სახელოსნო თანამშრომელთა ოჯახის წევრების კრება შესდგა 11 თებერვალს, მტკვრისთავთა კლუბში, კრებას დაესწრო ამომრჩეველთა 96 პროცენტი. წაკითხულ განაწესს. კრებამ თავის მხრივ დაუმატა შემდეგი: მუშათა უბნებში გაიხსნეს საბრიგადეთაროები, სამზარეულო და სახალილადო და სხვ.

დასასრულ თბილისის საბჭოს დეპუტატებათ არჩეულ იქნენ: ამხ. ალექსაზოვა ნატალია, წიკლაური მარო, აფხრიაძოვი და პატერაშვილი.

„სოფლის კაუშირში

11 თებერვალს „სოფლის კავშირში“ შესდგა საარჩევნო კრება, რომელსაც 139 მოსამსახურიდან დაესწრო 121 კაცი. თბილისის კომპეტენტის განაწესებს კრებამ დაუმატა: მაზრაში გაძლიერებული იქნას ფოსტა-ტელეგრაფის ქსელი. გაუკანონო იქნას გზატკეცილები, ქალაქის მოძაობები გადაროდეს მეურნეობა. ლეონა-მეზობლებს, მაზრაშიაც ჩამოყალიბდეს ფეხბურთის გუნდები და ასე შემდეგ.

ტბილისის დეკრეს მუშებში

11 თებერვალს, მუშაობის შემდეგ შესდგა თბილისის დეკრის მუშა-მოსამსახურეთა საარჩევნო კრება, რომელსაც დაესწრო ამომრჩეველთა 96 პროცენტი. თბილისის საბჭოსათვის მისაცემ განაწესებს კრებამ ერთხმივად დაამტკიცა. მათ შორის საყურადღებოა: ბრძოლა ლოთობის წინააღმდეგ, საქმიანი დახმარება საქმის გაუმჯობესებისა, ყველა აფთაქებიდან დაზღვეულებზე წაწლების უფასოთ გაცემა, ქუჩების თავის დროზე მორწყვა, ხიბინაო მშენებლობის გაუმჯობესება და გაგაფება და სხ..

ამის შემდეგ კრებამ დბილისის საბჭოს წევრებად აირჩია: ამხ. პაპაზე გაგაცვლიძე, პ. პოლიდაევი, ველიტოვ გველაძე, პაპერ ზაგორულია, ნატალია საპოშვილი, დანიელო, ოთოროვი, ივანე გბედაური, არტემ დვალი, და ნიკოლოზ სავეიცოვი. კანდიდატებად: ამხ. ხოდაძა („მუშა ქალი“), გიორგი ქიფიანი და ჭაკარაშვილი.

არჩევნების შემდეგ, კრებაზე მოკლე მისა სალმებელი ტარუაინ გამოვიდა რკ.-გზაზა მე-10 ბატალიონის წარმომადგენელი. რომელ მაც გააცნო კრებას წოთელი ყაზარმის დათვალიერების მნიშვნელობა. კრებამ დიდი ოვაციები გაუმართა მოსხსენებელს.

დასასრულ კრებამ დაადგინა წოთელი არმის ყოფა-ცხოვრების გასაუმჯობესებლად გაიღონ ჯამაგირის ერთი პროცენტი.

ლეონტი.

არჩევნების შედეგები

თბილისში

თბილისისა და მისი მაზრის საარჩევნო კომისიის ცნობებით ქალ. თბილისში საარჩევნო კამპანიის შედეგები 10 თებერვლისათვის ასეთი იყო:

26 კომუნართა რაიონში არჩევნები დაიწყო 28 იანვრიდან. 10 თებერვლამდე არჩევნები დასრულდა 44 საარჩევნო ბუნკერზე. ამ ბუნკერებზე ირიცხებოდა სულ 8.856 ამომრჩეველი საარჩევნო კრებებს დაესწრო სულ 8.158 ამომრჩეველი, რაც უდრის ამომრჩეველთა საერთო რიცხვის 92 პროცენტს. საარჩევნო კრებებს სულ დასწრებია 1773 ქალი. თბილისის საბჭოს დეპუტატებათ ამორჩეულია 151 დეპუტატი. მათ შორის 25 ქალია.

ქალაქის რაიონში არჩევნები დაწყებულა 2 თებერვალს. 10 თებერვლამდე არჩევნები ჩატარდა 19 საარჩევნო ბუნკერზე, უველა ბუნკერებზე აღრიცხულ ამომრჩეველთა საერთო რიცხვი უდრის 4.754-ს, აქედან კრებებს დაესწრო—3.768 ამომრჩეველი ანუ 79,3 პროც.

საბჭოს დეპუტატებად ამორჩიეს 42 კაცი, აქედან 5 ქალი, 20 მუშა და 8 მოსამსახურე.

უველა ბუნკერებზე კომუნარდს მიერ წამოყენებული კანდიდატები ერთხმად იქნენ ამორჩეულნი, ანკეტებიდან გამოსულებს აღგილი არსად არ ჰქონია.

კალინინის კლუბში

11 თებერვალს, საღ. 6 საათზე კალინინის კლუბის დარბაზში შესდგა საღგ. თბილისის მეორე უბნის მოძრაობის დარგის მუშა-მოსამსახურეთა ოჯახის წევრთა საარჩევნო კრება, რომელსაც 139 მოსამსახურიდან დაესწრო 121 კაცი. თბილისის კომიტეტის განაწესს კრებამ დაუმატა: მაზრაში გაძლიერებული იქნას ფოსტა-ტელეგრაფის ქსელი., გაუკანონო იქნას გზატკეცილები, ქალაქის მოძაობები გადაროდეს მეურნეობა-მეზობლებში, მაზრაშიაც ჩამოყალიბდეს ფეხბურთის გუნდები და სხ.

საპაიჭაოს თემში

საპაიჭაოს თემში არჩევნები დაიწყო 25 იანვრის და დამთავრდა 2 თებერვალს. კრებას დაესწრო ამომრჩეველთა 90 პროცენტი. კომკავშირის ორგანიზაციამ დიდი აქტიობა გამოიჩინა, საბჭოში არჩეულია 28 დეპუტატი— მათ შორის 6 ქალი, საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ ერთხმად იქნა არჩეული კომკავშირის წევრი ამხ. აკ. ჯულაქიძე. საარჩევნო კომისიის გაყვანა, ქუჩების მოკირწყვლა, სამელი წყლის გამოვანა და სხვ. მრავალი, ჯერ-ჯერობით არჩევნები ჩატარებულია 15 უბანში, ხოლო მთლიანად დამთავრდება 20 თებერვლისათვის.

სან-კანი.

კახეთის მაზრაში

სილნაღში არჩევნები დამთავრდა

(ტელეგრაფით ჩვენი კორესპონდენტისაგან)

სილნაღი. 12 თებერვალი. ქალაქ სილნაღში რის 54 ღარიბი, 38 საშუალო და 12 მოჯამაგირე. არჩევნებში დასმული იყო 54 კანდიდატი. ამ ბრიგ. აღმასკომის თავმჯდომარედ არჩეულია ქალი კატო არუთინოვა.

ა. ჭოკჭუა.

არჩევნები ფოთში

(ტელეგრაფით)

8 თებერვალს ფოთის საარჩევნო კომისიის სხდომამ, რომელსაც დაესწრო საარჩევნო ცაკის წარმომადგენელი ამხ. ვ. ვაშაკიძე, გამოიმუშავა არჩევნების ჩატარების გეგმა ქ. ფოთში და მის რაიონში. გეგმის თანახმად ხა ბეის არჩევნები დაიწყება 12 თებერვალს და დამთავრდება 14 თებერვალს.

საორგ. განყ.

ოზურგეთის მაზრაში

თემებში არჩევნები დამთავრდა

(გადმოცემულია ტელეგრაფით)

ოზურგეთი, 12 თებერვ. თემებში გადარჩევები დამთავრებულია. მთუხედავად დიდი თოვლისა, კრებებზე დასწრება გადაჭარბებულია. ბათუმის ბატალიონის მე-10 ბატალიონის წარმომადგენელი. რომელ მაც გააცნო კრებას წოთელი ყაზარმის დათვალიერების მნიშვნელობა. კრებამ დიდი ოვაციები გაუმართა მომხსენებელს.

დასასრულ კრებამ დაადგინა წოთელი არმის ყოფა-ცხოვრების გასაუმჯობესებლად გაიღონ ჯამაგირის ერთი პროცენტი.

ლეონტი.

შემოქმედის თემში

(გადმოცემულია ტელეგრაფით)

შემოქმედი, 12 თებერვალი. მთუხედავად დიდი თოვლისა, შემოქმედის თემში 9 თებერვალს ზემიმთა ჩატარდა საბჭოთა არჩევნები კრებებს დაესწრო ამომრჩეველთა 78 პროცენტი. თემსაბჭოში არჩეულია 50 წევრი და 15 კანდიდატი. მათ შორის პარტიის წევრები—14 კომკავშირელი—7, ქალი 10.

ამხ. ფილიპე მახარაძის დიდი ოვაციებით არჩეულ იქნა თემსაბჭოს სპპატო წევრათ.

ოლია მელუა.

კახეთის მაზრაში

სილნაღში არჩევნები დამთავრდა

(ტელეგრაფით ჩვენი კორესპონდენტისაგან)

სილნაღი. 12 თებერვალი. ქალაქ სილნაღში რის 54 ღარიბი, 38 საშუალო და 12 მოჯამაგირე. აღმასკომის თავმჯდომარედ არჩეულია ქალი კატო არუთინოვა.

ა. ჭოკჭუა.

არჩევნები ფოთში

(გადმოცემულია ტელეგრაფით)

8 თებერვალს ფოთის საარჩევნო კომისიის სხდომამ, რომელსაც დაესწრო საარჩევნო ცაკის წარმომადგენელი ამხ. ვ. ვაშაკიძე, გამოიმუშავა არჩევნების ჩატარების გეგმა ქ. ფოთში და მის რაიონში. გეგმის თანახმად ხა ბეის არჩევნები დაიწყება 12 თებერვალს და დამთავრდება 14 თებერვალს.

საორგ. განყ.

რეგორ იგრძოდნენ კულაკები

(წერილი ქახეთიდან)

ხაბუ. საარჩევ. კომ. პერიოდში კახ. მაზრაში კულაკობამ არაჩვეულებრივი უნარიანობა გამოიჩინა და ზოგან აზკარა შეტევაზედაც გადწაფდა.

კულაკების და მათი დამკაბეგრ აჭტივობა წელს გაიზარდა.

კულაკებმა ჯერ მორიეს სისინი და გაავრცელეს ათასგვარი ჭორები:

„ბატუმთა ხელისუფლებას უნდა ყველანი გააკომენტატოს და კომუნებში ჩაწეროსო“.

„ბატუმთა ხელისუფლებას მხოლოდ ხანტაკი უყვარს, ხალხს გადასახადებს ამიტომ ახდენებსო, რომ გააპრილეფუტაროსო“.

უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგან ღარიბ გლეხების გადაბირებაც შესძლეს კულაკებმა თავს მხარეზე. მაგალითად სოფ. ალვანში მოჯამაგირე გამოვიდა ბაზეინს დასაცავად და ამბობდა: „სმა რათ ჩამოართვეთ, გაბა რაც შეძლება აქეს ვინმეს თვის ამას მოუპარავს და წაართმევეთო“.

სოფ. ველისციხეში ღარიბი გლეხი გაიძახოდა: „ვენაბები რომ ჩამოართვეთ ამ ხალხს (კულაკებს გულისხმობდა), ეს ჩვენთვის უხეფურება არისო: სამუშაოდ მაინც მივდიოდით იმათთან და ეხლა უსაქმოთ დავდგებითო“.

იყო შემთხვევები, როდესაც საარჩევნო კრებების ჩაშლის მიზნით, მოვდღეებმა ზარების ჩამოკვეთა და ზარების ნაცვლად ხეებზე ჩამოკიდეს მოხუცმა ხეები, რომელთა ხმაც ძალიან ჰგავდა ზარების ხმას.

ზოგან ზარების ნაცვლად ხეებზე ჩამოკიდეს ხის ნაჭრ

ВЫСОЧАЙШЕЕ ПОВЕЛЕНИЕ
ОБ ОБРАЗОВАНИИ ЗАКАВКАЗСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Правительствующий Сенат.

Объединение Грузии, Армении и Азербайджана в Федеративный Союз, с сохранением за каждой из сих стран права выхода из Союза, по достижении ими на то согласия, и с предоставлением Федеративному Союзу права объявления войны, заключения мира, заключения международных договоров, установления общих границ, общего денежного обращения, общего бюджета, общего таможенного тарифа, общего внешнего и внутреннего займов, общей внешней торговли, общего железнодорожного транспорта, общей почтово-телеграфной связи, общего управления государственными имуществами, общего управления промышленностью, общего управления финансами, общего управления народным хозяйством, общего управления путями сообщения, общего управления труда, общего управления земледелием, общего управления внутренними делами, общего управления юстицией, общего управления просвещением, общего управления здравоохранением, общего управления государственным контролем, общего управления почтово-телеграфной связью